

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK POPULARNY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480** —, z odnośzeniem do domu **M 520** —. Zamiejscowa **M 540** —. Zagranicą **640** —.

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencya pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publ. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1-ej stronie Mk 120. — Ogłoszenia zagraniczne 50% drożej. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gonca Krakowskiego”. Komun. przesyłanych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Nr. 349.

Kraków, piątek 23. grudnia.

Rok IV.

GWIAZDKOWY NUMER „GONCA KRAKOWSKIEGO”

ukaze się bez względu na ogromne koszty i w tym roku
w dniu wigilijnym (w sobotę) z datą 25 b. m.
w znacznie powiększonej objętości
bardzo bogato ilustrowany

Do numeru tego pozyskała Redakcja cały szereg nader cennych
artykułów pierwszorzędných publicystów
tudzież wartościowych utworów literackich i okolicznościowych.

**Ogłoszenia do numeru gwiazdkowego
o kilkakrotnie zwiększonym nakładzie i objętości
należy nadesłać
natychmiast**

Nasze P. T. Agencye tak miejscowe jak i prowincjonalne prosimy
o bezzwłoczne podanie nam zapotrzebowania
numeru gwiazdkowego
o ile dotychczas tego nie uczyniły.

Wydawnictwo „Goniec Krakowski”

FIRMA LUDWIK LAZAR

ZASTĘPSTWO PIWA ZYWIECKIEGO

zawiadamia P. T. Publiczność, że Arcyks. Browar w Żywcu wyrabia

piwo 12%

i jest takowe do nabycia we wszystkich pierwszorzędných sklepach
i restauracjach w Krakowie pod nazwą

„Zdrój żywiecki” Również znany ze swej dobroci **Porter żywiecki**
nabywać można w butelkach tamże.

Kowno nie wierzy w swoje zwycięstwo

Ryga (PAT). Donoszą z Kowna, że nastrój w kołach politycznych i gospodarczych Litwy jest bardzo przygnębiony. Panuje przeświadczenie, że Wilno jest dla Litwy stracone. Zwolennicy porozumienia polsko-litewskiego zaczynają brnąć w górę.

W styczniu normalny handel z Rosją

Warszawa, 21 grudnia. Jak się dowiadujemy ze sfer ministerstwa handlu, już w styczniu rozpoczyna się między Polską a Rosją normalny ruch handlowy. Warszawskie sfery kupieckie czynią rozległe przygotowania. Towary już są przesuwane z Warszawy na wschód.

Polska w Beneszkowej entencie?

Kraków, 22 grudnia.

(Ip) Przed paru dniami odbył się zjazd prezydentów Czech i Austrii: Massaryka i Hainisch. Massaryk i Hainisch są kolegami szkolnymi. Obydwaj wysoko wykształceni poświęcili się przed wielu laty polityce. Obydwaj równie nienawidzili rodu Habsburgskiego, w którym widzieli ostoję reakcyi i ucisku ludów. To też ujawniły ster władzy w swych państwach pilnie strzegą republikańskich programów.

Głównym celem Massaryka w polityce wewnętrznej to pozyskanie dla państwowości czeskiej Niemców czeskich, których lojalność jest niezbędną dla ugruntowania i utrzymania całości republiki czesko-słowackiej. Dlatego pragnie ugody z niemiecką Austrią. Hainisch, który pogodził się z rolą Austrii jako małego państwa, nie widzi potrzeby, aby przystąpić do pytania wobec tego, że Austrija płacić musi więcej za żywność i węgiel, niż zarobi swym przemysłem. Dla usunięcia tedy głodu węglowego Austrija gwałtownie się elektryfikuje, w czym nadzwyczajną usługę oddają jej potoki górskie. Rozumiejąc jednak, że o samostarczalności Austrii w żadnym wypadku niema mowy, popiera prąd, zmierzający do kooperacyi z Czechami.

Obydwaj koledzy przez całe 48 godzin radzili — jak mówi oficjalny komunikat — „nad zapewnieniem swym republikom szczęśliwego rozwoju na dalszą metę.”

Niedługo przed zjazdem Massaryka z Hainischem podała prasa czeska i austriacka pogłoskę o mającym się odbyć w najbliższym czasie zjeździe ministrów spraw zagranicznych Czech, Polski, Austrii i Jugosławii. Przed paru zaś dniami wiedeńska „Neue Freie Presse” zapowiedziała bliskie rozpoczęcie rokowań polsko-austriackich o zawarcie traktatu politycznego na wzór traktatu polsko-czeskiego.

Prawdopodobnie zjazd prezydentów republik czesko-słowackiej i austriackiej nie pominął naliczeniem umowy polsko-czeskiej. Zdaje się, iż wciągnięcie Polski w orbitę interesów czesko-austriackich było nie ostatnim punktem programu tego zjazdu. Niezawodnie też postanowiono tam zasadnicze punkty ewentualnej umowy z Polską — a zdaje się — porozumienie w tym względzie trudnem nie było wobec nieustającego kontaktu Pragi z Wiedniem i bezsprzecznej wspólności interesów.

Czy Polska ma wejść w skład Beneszkowej ententy? Czy po traktacie hradeckim ma nastąpić traktat wiedeński?

Opinia polska, wypowiada się nietylko ze względów uczuciowych, ale w poczuciu doniosłego niebezpieczeństwa politycznego przeciw kreczeniu w ogień Pragi.

Warszawski „Kurier Poranny” mówiąc o zbliżeniu polsko-czeskim i projektowanym układzie z Austrią, zwraca uwagę, że Sejm nasz nie ratyfikował dotąd ani traktatu w St. Germain (który utworzył republikę austriacką) ani ostatniego układu pp. Skirmunta i Piltza w Pradze.

Traktat w St. Germain — czytamy tam — winien być już dawno przez Sejm odrzucony, jeżeli chcemy nie mieć fatalnie związanych rąk w sprawie ziemi lwowskiej.

Traktat w St. Germain podzielił Austrię pomiędzy Włochy, Południowo-Słowiańską Republikę i Czechy, i nic nie przyznał Polsce, Polskie

prowinie Państwa Habsburgów oddał pod zwierzchnią władzę wielkich mocarstw, pod którą teoretycznie po dziś dzień pozostają, mimo, iż faktycznie niemi władamy. Państwo czesko-słowackie, stworzone przez ten traktat obejmuje trzy i pół miliona Niemców, milion Węgrów, pół miliona Polaków i Rusinów, dwa miliony Słowaków. Przed ratyfikacją traktatu w St. Germain Polska ma wszelkie prawo dopóty nie, uznawać słuszności panowania Czechów nad częścią Cieszyńskiego, nad Słowacją, nad Rusią Węgierską i nawet nad niemieckimi okręgami właściwej Bohemii, dopóki wielkie mocarstwa nie stwierdzą, że Księstwo Cieszyńskie i cała Galicya i Lodomerya z Wielkim Księstwem Krakowskim stanowią integralną część

Republik Polskiej.

Ten atut stracimy oczywiście z chwilą ratyfikacji najnowszego traktatu polsko-czeskiego. Nasz ewentualny traktat z Austrią powiększałby tylko ten chaos na naszą jaskrawą niekorzyść z posępnymi perspektywami na rolę Polski w Beneszwowej Entencie. Sami jednak wzrżając o tym traktacie po winę przypominając raz jeszcze konieczność szybkiego zażyczenia naszej walki o Lwów rychłą uchwałę Sejmu, że ani traktat w St. Germain, ani traktat Hradczyński, nie mogą być wzięte przez Sejm pod rozprawę dopóty dopóki suwerenność Polski nad całą Galicyą nie zostanie nam przyznana prawomocnym traktatem międzynarodowym z wielkimi mocarstwami.

Ministrowie litewscy - paskarzami.

Skandaliczna afera min. Purickisa. — Tajemnicze wagony. — Pomoc dla Rosji, czy przemysłnictwo.

Kraków, 22 grudnia.

Donieśliśmy już przed kilku dniami, że litewski minister spraw zagr. Purickis będzie zmuszony ustąpić ze swego stanowiska, ponieważ został skompromitowany w świeżo wykrytej afierze paskarsko-przemysłniczej. Obecnie nadchodzą szczegóły tej sensacyjnej sprawy, wykazujące, do jakiego stopnia skorumpowane są kierujące sfery, stworzonego przez Niemców państwa, które wyciąga teraz dłoń po polskie Wilno.

Oto z Kowna wysłano niedawno 3 wagony, przeznaczone rzekomo dla głodnych w Rosji. Wagony otemplowane były

URZĘDOWEMI PIECZĘCIAMI MIN. SPRAW

ZAGRANICZNYCH

i min. skarbu Litwy Kow. Minister wojny Szymkus, podejrzewając, że wagony nie zawierają żywności, jak to głosiła deklaracja, polecił dokonać rewizji ładunku w Janiskach.

REWIZJA DAŁA SENSACYJNE WYNIKI.

W wagonach znaleziono 427 pudów sacharyny i kilkanaście pudów kokainy. Śledztwo w tej sprawie przekazano prokuratorowi wojskowemu. Jak się ze śledztwa ujawniło, aferę spekulacyjną finansował bank „Ukibank”, którego

GŁÓWNYM AKCYONARYUSZEM JEST PURICKIS

oraz szef departamentu wschodniego ministerium spraw zagr. Litwy Kow. — Wołokaitis, który konwojował wagony.

Purickisa oraz kilku wyższych urzędników, zamieszanych w tę sprawę, wezwano do prokuratury wojskowej. Prasa opozycyjna, a w szczególności „Lietuvos Balsas”

DOMAGA SIĘ KATEGORYCZNIE USTĄPIENIA RZĄDU.

skompromitowanego skandaliczną aferą paskarską.

Akty afery Purickisa powinna przeczytać dokładnie Rada Ligi Narodów.

Ochrannik, bolszewik i kryminalista w jednej osobie.

Kraków, 22 grudnia.

Ajent bolszewicki Lindenfeld, którego aresztowanie w Warszawie odbiło się echem aż w Nowym Jorku i spowodowało tam falę czerwonego terroru — jest — jak się okazało — paskiem nielada.

Prócz tego, że służył w rosyjskiej „ochramie” w 1905—6 roku i „działał” jednocześnie w socyaldemokracji, stał on na usługach szpiegowskich jednego z większych mocarstw Europy.

Jest to typowy szpieg o podwójnej roli.

Z jednej strony był on szpiegiem, z drugiej zaś „działaczem” komunistycznym. Informował przytem o zakulisowych działaniach dyplomatycznych tego mocarstwa, któremu rzekomo słu-

żył.

Do Polski przyjechał on z nlejaką Luxemburg, krewną głośnej w swoim czasie zamordowanej w Berlinie Róży i od razu wszedł w stosunki licznych tutejszych kół towarzyskich.

Ma on na sumieniu również wiele szantazów natury kryminalnej. Latem r. b., gdy uciekł z Warszawy, ścigany przez policję — przez dłuższy czas zgłaszało się do hotelu Bruehlowskiego wiele osób od których Lindenfeld pobrał pieniądze i paszporty do wzięcia w amerykańskim konsulacie, mając tam rzekomo wpływy w stosunki.

Lindenfeld osadzony został w więzieniu śledczym.

Jaka, jak i kiedy będziemy płacić daninę?

Kraków, 22 grudnia.

Wobec definitywnego uchwalenia daniny, najbardziej interesującą dla ogółu obywateli rzeczą jest, jaką, jak i kiedy będziemy płacić tę daninę. Podajemy poniżej najważniejsze obliczenia i wskazówki:

Jak się ją oblicza?

Daninę oblicza się w ten sposób, że mnoży się liczbę przedstawiającą caloroczny podatek państwowy, zapłacony w roku 1920, przez następujące mnożniki w Małopolsce:

dla podatku gruntowego państwowego przez 225;

dla podatku domowo-czynszowego we Lwowie przez 20;

dla podatku domowo-czynszowego w reszcie Małopolski przez 30;

dla podatku domowo-klasowego, pobieranego w miastach i miasteczkach, przez 60;

dla powszechnego podatku zarobkowego, obliczonego wraz z państwowym dodatkiem wojennym, przez 40. Jeżeli więc ktoś n. p. zapłacił w roku 1920 podatku powszechnego zarobkowego 500 marek, zapłaci teraz 20.000 marek daniny itd.

Danina od wolnych zawodów wynosić będzie piątą część dochodu, osiągniętego w roku 1920, a ustalonego przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1921. Jeżeli więc w tym roku urząd podatkowy obliczył czyjś dochód za rok 1920 na 110 tysięcy, to zapłaci on 21.900 marek daniny.

Danina od lokatorów równać się będzie dwukrotnej wysokości zasadniczego czynszu, zapłaconego w 1921 roku; kto zapłacił w tym roku n. p. 4.800 marek komornego (bez dodatków), zapłaci 9.600 marek daniny z tego tytułu.

Od samochodu poniżej 15 koni płaci się daninę 750.000 marek, od samochodu o sile wyżej 15 koni — 1 milion marek; od pociągu kolejowego 200.000 marek, 1-konnego 100.000 marek; od drożki 2-konnej 10.000 marek, 1-konnej 5.000 marek; od omnibusu samochodowego 100.000 marek, od drożki samochodowej 40.000 marek.

Kto oblicza daninę?

Daninę oblicza w terminie trzytygodniowym od ogłoszenia rozporządzenia wykonawczego do ustawy na obszarze Małopolski urząd podatkowy.

Księgi poboru daniny przesyłają urzędy, wy-

Każdy Czytelnik „Gońca Krakowskiego” może zostać milionerem.

Bon szczęścia Nr. 47

Nazwisko i adres

Bon ten należy wyciąć i przechować. Bony od Nr. 1 do 50 uprawniają przesyłającego (ca) do uzyskania jednego losu w premiowanym losowaniu 10 milionów „Gońca Krakowskiego”.

mierzające daninę, właściwym urzędem gminnym wiejskim i miejskim, które mają rozłożyć daninę na poszczególnych obywateli. Listy rozkładu daniny mają być po sporządzeniu wyłożone na 14 dni w miejscu dostępnym dla przejrzenia przez płatników. Płatnikowi wolno wnieść zażalenie w ciągu 8 dni od wyłożenia listy do władzy podatkowej 1-szej instancji.

Daninę od lokatorów obliczają magistraty, przy współudziale komisji z trzech członków, wybranych przez radę miejską względnie radę gminną.

Kiedy się ma płacić daninę.

Danina ma być wpłacona w dwóch równych ratach, w Małopolsce i Kongresówce do kas zarządów gminnych, albo do właściwego urzędu podatkowego. Termin płacenia pierwszej raty przypada w ciągu 4 tygodni od ósmego dnia wyłożenia list do publicznego przejrzenia. Druga rata ma być wpłacona w ciągu sześciu tygodni po upływie terminu płatności pierwszej raty. Niezapłacone raty będą ściągane przez zarząd gminy przymusowo wraz z kosztami egzekucyjnymi.

Gmina odpowiedzialna jest całym swoim majątkiem i dochodami za kwoty daniny, pobrane przez zarząd gminny. Władza podatkowa może zarządzić, aby obowiązki, których zaniedbał zarząd gminy, były wykonane na koszt gminy przez inne osoby.

Komisje daninowe.

W okręgach władz podatkowych 1-szej instancji utworzone będą dwie komisje: jedna dla daniny, przypadającej od nieruchomości, druga dla innych kategorii daniny. Do 1-szej komisji wchodzi: delegat Izby skarbowej jako przewodniczący i 6 członków, dwóch przedstawicieli wiejskiej własności, trzech mniejszej własności i jeden przedstawiciel płatników podatku gruntowego z podymnem, względnie domowo-klasowego. Do komisji 2-giej wchodzi delegat Izby skarbowej jako przewodniczący, oraz po jednym przedstawicielu przemysłu wielkiego, małego, handlu hurtownego, drobnego, przedstawiciel kamieniarzy i przedstawiciel lokatorów.

Członków pierwszej komisji deleguje w Małopolsce rada powiatowa przez odpowiednie kurye. Członków komisji drugiej powołuje Rada miejska, względnie Izba handlowa.

Czem można spłacać daninę?

Danina może być płacona albo gotówką, albo walutami obcymi, albo obligacjami 5-procentowej długoterminowej pożyczki państwowej z roku 1920.

Wskutek uchwalenia daniny uznane zostały za nieważne ustawy o wprowadzeniu i przeprowadzeniu państwowej pożyczki przymusowej.

**30 lat służby--
2000 pensyi.**

Kraków, 22 grudnia.

Od poważnej osobistości z miasta otrzymujemy następujące pismo:

Dzisiejszy artykuł „Szana. Pisma w sprawie podatku świętecznego dla emerytów dowodzi, że dola emerytów i wogóle proletariatu urzędniczego nie jest mu obojętną. Toteż z całą ufnością proszę o umieszczenie tych kilku słów ku uświadomieniu nieobeznanych z istotnym stanem rzeczy:

Po 30 latach wyczerpującej służby przeszed-

lem przed wojną z powodu choroby serca w stałym stan spoczynku, w randze radcy skarbowego z pierwszym pięcioleciem. Majątku prywatnego nie posiadam, natomiast mam na utrzymaniu żonę i syna, studenta lwowskiej politechniki.

Emerytura moja wynosi niespełna 2.000 marek miesięcznie.

Sapienti sat! Na dobitkę muszę co roku odwiedzać Truskawiec, aby przedłużyć życie, jeszcze komuś potrzebne, a zniżka kolejowa mi nie przysługuje.

Przez 20 lat potrącano mi znaczne kwoty na fundusz emerytalny.

Jaką zapomogę otrzymają funkcjonariusze państwowi.

Minister skarbu w dniu 13 bm. wydał okólnik, w którym między innymi znajduje się taki

ustęp:

„Od prawa otrzymania zapomogi wykluczeni są funkcjonariusze państwowi, którzy z tytułu zajmowanego przez nich stanowiska służbowego posiadają względnie dzierżawią grunta, lub otrzymują bezpłatnie mieszkanie, a to bez względu na to, czy świadczenia te otrzymują ze skarbu państwa, czy też z innych funduszków...”

Ustęp ten najbardziej dotknął nauczycielstwo szkół powszechnych. To też delegaci zarządu głównego „Związku Polskiego Nauczycielstwa szkół powszechnych” udali się w dniu 19 b. m. do p. ministra skarbu i uzyskali cofnięcie wyżej wymienionego zarządzenia.

Zapomogę więc w wysokości od 7.500 Mkp. do 16.500 Mkp., oraz dodatek rodzinny od 2.400 do 7.000 Mkp. otrzymają wszyscy stali pracownicy państwowi.

Ludzie marzną w pociągach.

Kraków, 22 grudnia.

W ciągu ostatnich dwu tygodni prasa polska zanotowała kilkadziesiąt wypadków śmiertelnego zmarnięcia w pociągach, najczęściej osobowych. Wypadki takie zdarzały się na wszystkich liniach, najgorzej jednak było pod zarządem dystryktu wileńskiego.

Kilka dni temu na linii Warszawa—Grodno

WYDOBYTO Z WAGONU DWA TRUPY:

kobiety jakiejś, której nazwiska nie zdolano stwierdzić i żolnierza.

Niedbalstwo zarządu kolejowego, który nie opalał wagonów w czasie najsilniejszych mrozów pociągnęło za sobą śmierć straszną kilkunastu osób! Szczególnie fatalne stosunki panują w pociągach osobowych, a najobfitsze żniwo zbiera śmierć w pociągach, którymi przewożą się repatriantów!

Pociągi osobowe nie tylko są nie opalane, ale

także

ŻŁE LUB NAWET WCAŁE NIEOSWIETLONE.

Oczywiście ułatwia to operacje rabusiom, którzy coraz zuchwalej pod osłoną ciemności rzucają się na podróżnych.

Kilka dni temu pociąg, który wychodził z Warszawy do Kalisza, między st. Żylin i Bednarami został zatrzymany przy pomocy hamulca automatycznego przez pasażera, który spostrzegł, że jedna z pasażerek wypadła z wagonu. Po podniesieniu z ziemi potłuczonej pasażerki, zakomunikowała ona, że jakiś rabus schwycił jej pałto i usiłował wyskoczyć.

Podczas szamotaniny się z nią schwytał ją na ziemię a sam, z pałtem uciekł.

Napady takie powtarzają się coraz częściej. Oto skutki fatalnej gospodarki kolejowej, która dłużej tolerowaną być nie może. Podróżnym musi być zapewnione bezpieczeństwo życia i mienia

O karę za pojedynek.

Słuszna sprawa i jej niefortunny obrońca.

Kraków, 22 grudnia.

W ostatnich dniach wniósł pos. ks. dr Kotula pod obrady Sejmu ustawę antypojedynkową.

Myśl wniesienia podobnej ustawy należałoby tylko przyklasnąć, gdyby nie to, że... już przed ks. Kotulą kodeksy wszystkich trzech państw zaborskich przewidywały to i odpowiednie paragrafy, dotyczące pojedynków, uwzględniły. A jak wiadomo dotychczas w poszczególnych dzielnicach wszystkie te trzy kodeksy obowiązują.

Rozumiemy zupełnie intencję autora, dziwny się jednak autorowi tej ustawy, który ma być również doktorem praw, że nawet nie zadał sobie trudu przegłębienia poszczególnych kodeksów, które przewidują za pojedynek kary od 6 miesięcy do lat 6, a w poszczególnych wypadkach nawet i cięższe.

Jak widzimy, mamy więc odpowiednie ustawy i paragrafy dla tamowania wzrostu pojedynków — mówimy wzrostu gdyż zmniejszenie wogóle pojedynków jest rzeczą niemożliwą, dopóki dopóki znajdować się będą ludzie, którzy zniechęcając czynnej nie zechcą dochodzić przed kratkami sądowymi — ani po biblijnemu nawiązać drugiego policzka — lecz w drodze tak zwanej honorowej, t. j. pojedynków.

Wprowadzanie zaś i uchwalanie jakiejś nowej ustawy „pojedynkowej”, gdy stare jeszcze obowiązują, powoduje jedynie chaos w prawodawstwie.

Żądamy trochę większej znajomości prawodawstwa i przepisów prawnych od naszego Sejmu ustawodawczego, a zwłaszcza zasiadających w nim różnych doktorów prawa.

Król oszustów paryskich.

Paryż, 21 grudnia.

Policja paryska poszukuje obecnie bardzo energicznie niejakiego Augusta Cusas, którego prasa nazywa „królem oszustów”.

Cusas jest przystojny, okazały 50-letni mężczyzna, zawsze wytwornie ubrany, którego pierś zdobi rozmaite „odznaczenia” wojenne.

Jest on poprostu niewyczerpany w „trickach”, mających mu dostarczyć środków do wystawnego życia.

Obecnie często występuje on jako lekarz urzędu zdrowia publicznego. Zjawia się u kobiet, które niedawno opuściły szpital lub sanatorium. Z miną pewną siebie pyta się dozorcy:

— Czy pani X. mieszka tutaj? Proszę ją poprosić, doktor Y. czeka na nią...

A gdy dozorczyni idzie poszukać osoby żądanej, oszust, o ile zostanie sam w mieszkaniu, porzywa do kieszeni wszystko, co jest pod grąką i znika.

Jeśli dozorczyni odpowie: „Ta osoba mieszka na tam i na tam piętrze”, — pseudo-lekarz udaje się do wskazanego mieszkania.

— Jestem lekarzem, wydelegowanym przez urząd zdrowia publicznego — oświadcza on, — czy panią dobrze wyleczono w szpitalu? Muszę się o tem przekonać, pani pozwoli, że ją zbadać.

Kobieta rozbiera się, rzekomy lekarz nakrywa jej głowę i wydaje polecenie:

— Proszę liczyć do 50.

W czasie, kiedy pacjentka liczy, Cusas napycha kieszenie przedmiotami wartościowymi, które uda mu się pochwycić, jak biżuteria, pieniądze, bibeloty i t. p.

Innym razem spotyka w kawiarni jakąś kobietę samotną poważnie zamysloną.

— O czym pani tak myśli?

— Ach, o niczym...

— Może pani ma jakieś kłopoty pieniężne?

Zdarza się, że kobieta w ten sposób zagadnięta, przyznaje, iż chętnie sprzedałaby część swoich klejnotów, aby wybrnąć z trosk materialnych.

Cusas przy pomocy tej metody zawarł pewnego razu znajomość z elegancką damą, która oświadczyła, że gotowa jest pozbyć się swych kosztowności, ocenionych na 12.000 franków za 6

tysięcy franków.

— Ja pani dam 7000, — oświadczył Cusas, proszę je przynieść tutaj jutro.

Kobieta stawiała się nazajutrz punktualnie.

A gdy Cusas miał już w ręku cenne kamienie, wyjął ze swego portfela 7 biletów 1000-frankowych i włożył do koperty. Ale dokonując tej operacji, oszust upuścił niby przez nieuwagę 100 franków na podłogę. Kobieta schyliła się, aby podjąć banknot. W tym momencie oszust miał czas zastąpić tamtą kopertę drugą, poczem szybko się oddalił. Gdy owa pani otworzyła kopertę, znalazła tam stare wycinki gazety.

Więcej niż 200 skarg wpłynęło na Casusa do policji paryskiej.

Ale wytworny oszust, król oszustów paryskich, umie się zręcznie wymykać z zastawianych nań siideł policyjnych i dotychczas buja sobie na swobodzie, szukając nowych ofiar na paryskim bruku.

Człowiek jako paczka pocztowa.

Londyński „Daily Mail” opowiada, że pewien turysta amerykański, zbłądziwszy w labiryncie ulic Londynu, wstąpił do biura pocztowego które spostrzegł po drodze, z prośbą o wskazanie mu drogi. Jakże się jednak zdziwił, gdy rozmawiająca z nim urzędniczka pocztowa oświadczyła mu, że może być wysłany do dość odległej dzielnicy, w której zamieszkał, przez pocztę, jako przesyłka pocztowa.

Amerykanin zmiarkował odrazu praktyczność tego urządzenia, wypełnił podany sobie formularz i zapłacił sześć pensów, a po chwili zjawił się tragarz, w tym wypadku konduktor furgonu pocztowego i zaprowadził żywą przesyłkę do furgonu, który dowiózł bardzo szybko Amerykanina na miejsce wskazane.

Jak zapewnia „Daily Mail”, tego rodzaju zdarzenia są na porządku dziennym w olbrzymiej stolicy Anglii.

Nadesłane.

Na Gwiazdkę!

Szale wełniane i jedwabne.

Rękawiczki ciepłe. — Pończochy damskie i dziecięce. — Skarpetki męskie.

Pledziki wełniane.

Torebki, portfele, papierońnice skórkowe. Bogaty wybór krawatów męskich.

Szertingi 80 cm. a 450 mk. za 1 metr. Oxfordy na fartuszki.

Biuzki etaminowe i jedwabne.

Staniczki damskie

poleca po cenach przystępnych — firma

E. Ostaszewski i E. Mayer

Kraków, Rynek gł. 5. Telefon 2435.

CŁO OD WINA

wynosi Mk. 1200 od litra, ponadto miejska opłata konsumcyjna Mk. 100 — od litra

Firma PERLBERGER i SCHENKER

przy ulicy Grodzkiej 48. Tel. 308

sprzedaje po Mk. 1200 butelkę 3/4 litra wina stołowego.

Za próżne butelki zwraca po Mk. 30. Odsprzedającym daje rabat. Ponadto ma na składzie wina tokajskie, MALAGĘ, WÓDKI, LIKIERY, RUM, KONIAKI i t. p.

BRYLANTY,

perły, wyroby ze złota i srebra kupuje i sprzedaje

Magazyn jubilerski M. Wassermann

Kraków, ulica Grodzka 10. 6067

WEDLE POLECEN LEKARSKICH NAJIDEALNIEJSZYM ŚRODKIEM PRZECIW

Do nabycia tylko w oryginalnych siódkach we wszystkich aptekach i skł. dach aptecznych.

atakem podagrycznym, ischias, reumatyzmowi mięśni, stawów, nerwobólom, bólowi krzyżów, migrenie, kłóciu w bokach, porażeniom — jest

„SAPOMENTHOL” MATULI

Fabryka: EUG. MATULA Sp. z ogr. odp. W KRAKOWIE, ULICA HELCŁOW L. 17

Stosowany od wielu lat w szpitalach z najlepszym skutkiem.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Zenona
Wschód słońca: 8:58
Zachód słońca: 5:00
Długość dnia: 8:02

Czwartek
22
Grudnia

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Straszne dzieci”.
Piątek: „Straszne dzieci”.
Sobota: Teatr zamknięty.

TEATR M. OPERA I OPERETKA

Czwartek: „Baron Kimmel”.
Piątek: „Baron Kimmel”.
Sobota: Teatr zamknięty.

TEATR BAGATELA

Czwartek: „Osiołkowi w żłoby dano”.
Piątek: „Osiołkowi w żłoby dano”.
Sobota: Teatr zamknięty.

OPERA A NOWOŚCI

Czwartek: „Kapłanka ognia”.
Piątek: „Hiszpański słownik”.
Sobota: Teatr zamknięty.

WYKŁADY ZWIĄZKU LITERATÓW W DOMU ARTYSTÓW (PLAC ŚW. DUCHA).

Czwartek, prof. Ludwik Skoczylas: „Teatr śp. Za polskiej”.

Od 23 bm. do 2 stycznia ferie świąteczne.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH, RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B 39.

Czwartek, Karol Hubert Rostworowski: „Teatr a życie”.

Piątek, red. Antoni Lekszycki: „Wesoła rewja z krakowskiego świata”.

Zjazd wojewodów.

W ubiegłą niedzielę rozpoczął się w Warszawie pod przewodnictwem min. Downarowicza zjazd wojewodów z całego kraju. Obrady zajął min. Downarowicz przemówieniem, w którym nadmieniał, że zjazd ma charakter informacyjny. Co się tyczy ustaw wyjątkowych, zwrócił minister uwagę, że ustawy te w żadnym wypadku nie mogą być stosowane do stronnictw stojących na gruncie państwowości polskiej. Zwracając się do wojewodów kresowych, podniósł konieczność wyłączenia wszystkich sił, aby administracja na kresach stała na jaknajwyższym poziomie sprawności urzędowej.

Dyrektor departamentu Urbanowicz zobrazował stan bezpieczeństwa w kraju w roku ubiegłym oraz przedstawił wojewodom pracę ministerstwa mającą na celu ustalenie bezpieczeństwa w kraju; wreszcie omówił sprawę ochrony granic i ostatnie wypadki strajkowe.

Naczelnik wydziału bezpieczeństwa Kłosiński, poruszył sprawę obywateli w Polsce.

Wywiązała się dyskusja, w której poruszono szczegółowo sprawy repatriacji, cudzoziemców, paszportów i ustaw wyjątkowych. Wojewodowie poparli wszystkie zamierzenia Ministerstwa. Ustawy wyjątkowe uznano za celowe i mogące wobec braku środków technicznych zabezpieczyć porządek publiczny w kraju. Wojewodowie zapewnili, że w razie zastosowania ustaw wyjątkowych w żadnym wypadku nie dopuszczą do nadużyć.

— 000 —

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO

„Straszne dzieci”.

K. H. Rostworowskiego bajka w 3 aktach.

Nowy utwór Rostworowskiego ma zapewnić pełne powodzenie na deskach teatru. Zawdzięcza to zarówno szlachetnej treści, jak swej czarującej oprawie, na którą złożyły się z jednej strony twórcza inwencja poety, z drugiej zaś skuteczna współpraca ze strony teatru.

Niejasności treści nasuwające się maszej publiczności przy pierwszym oglądaniu utworu na scenie rycząco zmniejsza dzięki wyczerpującym komentarzom przedewszystkiem samego autora. Zresztą rzecz sama niezależnie od treści wskutek swej formy bajkowej, pełnej fantazyjnego uroku i żywego humoru, a także w dużej mierze dzięki artystycznie zharmonizowanej oprawie scenicznej zawsze będzie silnie przemawiała do wyobraźni zarówno młodszych jak starszych „dzieci”. Teatr nie zatem ostatnia sztuka Rostworowskiego odniosła zwycięstwo nad „Młotem” — poprzednim dramatem tegoż autora. I jeśli autorowi szło o lepszą, przystępniejszą formę wyrażenia tych samych myśli, co w „Młocie”, to pojmiamo pewnego przeladowania allegoryami, udało mu się to istotnie.

Treść „Strasznych dzieci” w formie przenośnej wypowiada tę samą, co w „Młocie” historię rodzaju ludzkiego, sprawdzonego przez słyż nad brzeg przepaści a uratowanego dzięki nieśmiertelnemu duchowi Miłostki Chrystusowej. Tyłko że w „Młocie” posępnej i groźnej maski, jaka przesłania widzenie poety w „Młocie”, ujawnia się obecnie spojrzenie pogodne, pełne przebaczenia i wiary w ocalenie człowieka. To też obraz życia ludzkiego występuje w formie lekkiej, pełnej

Zjazd starostów województwa krakowskiego.

Wczoraj przez dzień cały w sali krakowskiej Rady powiatowej toczyły się obrady zjazdu starostów województwa krakowskiego. Na zebranie przybyli nadto dyr. robót publicznych inż. Dudek, wiceprez. dr. Więgiś ze st. r. Kubalskim itd.

Porozumieniem obrad przez wojewodę omówiono sprawy bezpieczeństwa publicznego, gminne, przemysłowe, koncesji gospodnio-szynkarskich, rolnictwa i weterynaryi, a zwłaszcza sprawy wywozu bydła i niemogacizny, sanitarna, aprowizacyjne, sprawy walki z lichwą tudzież stanu dróg publicznych.

Większy czas poświęcono debatom nad tak obecnie aktualną sprawą bezpieczeństwa publicznego w mieście Krakowie i po powiatach i postanowiono zaprosić na konferencję komendanta głównej komendy policji państwowej w Warszawie.

Wojewoda wezwał zebranych starostów, aby zwrócili się z apelem do sfer ziemianiskich, przemysłowych, finansowych i handlowych o danie zgody dla zdemobilizowanych.

— 000 —

Niemcy zawarły traktat z Portugalią.

Pomiędzy Niemcami a Portugalią zawarty został świeży traktat, który przywraca między obu państwami dawne przedwojenne stosunki. Węzłem traktatu tego Niemcy traktowane będą w stosunku do Portugalii w zakresie handlowym na prawach państwa najbardziej uprzywilejowanego. Obywatele niemieccy otrzymują w Portugalii te same prawa, co i obywatele innych państw. Wszelkie prawa, które się wane wobec Niemców, ogarnięte na rozporządzenie sątu wojennego między Niemcami a Portugalią będą zniesione. W ten sposób stowarzyszeń i obywateli niemieckich, zaskwestro-

Kościuszko już na Wawelu.

Stosownie do uchwały, pomnik Kościuszki ze strażnicy pożarnej przewieziono już na Wawel i umieszczono na barbakanie u wejścia nad Bramą Herbową. Ustawiano pomnik przez kilka dni, wciągając windą poszczególne części na rusztowanie, a następnie montując. Wczoraj pomnik był już cały zmontowany, widać go doskonale z ul. Straszewskiego, psuje widok tylko drewniane rusztowanie, które jednak w czwartek popołudniu zostanie usunięte.

Pomnik zwrócony jest przodem wprost ku ulicy Straszewskiego. Wchodzący zaś na Wawel głównym wejściem od ulicy Kamionicznej widzą Najczelnika bokiem zwróconego do nich, po-

wane w czasie wojny, będzie zwrócone. Jest to pierwszy od czasu wojny traktat przyznający Niemcom pełne prawo najwyższego uprzywilejowania.

— 000 —

Reorganizacja „Monitora Polskiego”

W sferach rządowych zapadła decyzja co do wprowadzenia szeregu zmian w układzie redakcyjnym „Monitora Polskiego”.

Skasowane będą mianowicie wszystkie działy o charakterze nieurzędowym, a zawarte w piśmie codziennych, jak telegramy, wiadomości bieżące, repertuar itd.

Co do sprawozdań sejmowych, to albo będą podawane dosłownie całe stenogramy posiedzeń, albo też tylko enuncjacje członków rządu.

— 000 —

Podwyżka płac profesorów uniwersytetu.

(t) W sprawie uposażenia profesorów wyższych uczelni w Polsce zjechali do Warszawy przed kilku dniami rektorowie wszystkich uczelni wyższych.

Jak się dowiadujemy rektorowie po dwudniowych konferencjach z ministrem skarbu Michałskim uzyskali dla profesorów podwyższenie tzw. dodatku za kierownictwo do wysokości 12000 mk. miesięcznie; o taką też kwotę zwiększą się do-tychczasowe pobory profesorów.

Nadto dziekanie wydziałów i rektorowie otrzymają podwyżki za reprezentację. Uchwała ta podwyżek z dniem 1 października br. zadecyduje jeszcze Rada ministrów. Co się tyczy gruntownej regulacji płac profesorów uniwersyteckich, to sprawa ta przeciągnie się jeszcze jakiś czas ze względu na konieczność przekazania jej na drogę uchwały sejmowej.

Orkan zniszczył dach wawelskiej katedry.

(t) Jak nam donoszą, szalejący w ubiegłą niedzielę orkan poczynił także liczne szkody na Wawelu. Między innymi wichura uszkodziła poważnie miedziany dach na Katedrze wawelskiej. Wichur odwarł wodłuz całej długości dachu przy gzymsach blachę, która podwinął do góry i skreślił spiralnie na szerokość 3 metrów.

Aby woda deszczowa nie poczyniła dalszych uszkodzeń przystąpiono natychmiast do naprawy dachu.

Nadto, jak się dowiadujemy, wczorajszy wichur poczynił dalsze spustoszenia na kopule kościoła św. Piotra i Pawła, zrywając dalsze arkusze drogocennej blachy miedzianej.

nej humoru. Zamiast ponurej tragedji rozsnuwa poe- (pozornie) wesołą bajkę iskrzącą się tysiącem braw i błasków.

Zrąb tej bajki oparty na motywach biblijnym (historja pierwotnych rodziców w raju) stanowi walka dwóch „dramatis personae”, fantastycznych postaci, Anioła i Dyaska (dyabła), mających wyobrazić sferam się dwóch decydujących pier-wiastków życia: duszy i namiętności. Ludzie, przedstawieni tutaj w postaci „lalek”, „figur” filaryonkowego teatru (cyrku — ziemi) u początku swej historii są pod opieką Anioła. Temu daje najpierw sprzą potem rydel, wreszcie jednak, które ma wyobrazić „życie” doczesne, ale po uprzednim oparciu życia o pierwiastek Idealu (serce) i Pracy (rydel). Zjawia się jednak Dyasek (wciel-lenie „złego” ducha — namiętności), podstępnie od-sarwa wpływ anioła i sam łaleczki ludzkie bierze pod swoją opiekę, w formie kuszącej, sprowadzając je na bezdroża. Pierwszym jego czynem jest od-wrócenie „do góry nogami” zamiarów dobrego du-cha, przez podsuniecie ludziom darów rajskich w odwrotnym porządku: najpierw jabłko, potem ry-dla, wkońcu dopiero serca. Wsunęta na pierwszy plan „zła” ideała staje się źródłem nieszczęs-za. W następstwie zarówno praca jak miłość staje się przedmiotem sporu i wewnętrznego szamota-nia się między ludźmi.

W mecie i rozterce ducha ludzie zaczynają pra-gnąć wyjścia z błędnego koła, wzajemnego szar-pnięcia się. Marzą o jakimś wielkim szczęściu, o jakimś zaspokojeniu wszystkich tęsknot i my-sli. Jako symbol ich pragnień gorących zjawia się Fufa (postać wzięta z Apokalipsy św. Jana) i sta-je się odrzuci przedmiotem ogólnych zachwy-tów. Zamiast jednak usmierzyc wewnętrzna niez-goda pogarsza tylko sytuację. Każdy chce ją wy-lącznie dla siebie posiadać. Każdy w poczuciu wła-snych rozrastających się sił szuka dla ich hujnego rozpędu wyłącznego miejsca i w tem dążeniu

spotyka się z drugim. Nikt jednak nie myśli u-stępować. Przedsiębrane na własną rękę wypra-wy do wrót szczęścia wklajają sytuację Kłótnia się zapożrza. Uzbiera się dżonie. Następują star-cia. (Migawko dojdzie widzieli wypraw rycer-skich, wojen, przeróżnych przewrotów i wstrzą-szeń).

Chwilkowo najmocniejszemu symbolowi „brutalnej” siły (Bobo) udaje się na krótko położyć Fufę. Lecz w rezultacie zaognia to tylko walkę, która przechodzi na noże. Biedne, obłąkane w pogoni za szczęściem łaleczki, ogarnięte szalą zapamiętania. Podpalają cyrk — ziemię. Gdy zaś oprzytomniawi-szy szukają ratunku, znajdują wszystkie wyjścia zaparte przez „dyaska”, cniwie czyhającego na swą zdobycz. Wśród pożaru giną „lalki” nagle przypominają sobie modlitwę. Rozbrzmiewa pieśń „Pod Tarczą obronę się”. Krzyk wśród ciemno-sci, „symbol obudzenia się „duszy” — wznieślenia serca ku wyżynom Wiary czy też wogóle Idealu. Ten moment dla poety jest decydującym; w imię tego „drgnięcia duszy” pozwala on boskim potęgom na Sądzie ostatecznym udzielić przebaczenia na-wróconym grzesznikom.

Nad pokonanym dyaskiem triumf odnosi Anioł, duch jasności, przez co poeta wypowiedzieć chce swą Wiare w zwycięstwo „ducha” nad „materją”, zwycięstwo godności i boskości człowieka nad namiętnością i materialnością. Szkoda tylko że me-czastańska wyrażnie nie została „w proch starta”. Posłanie „dyaska” do piekła w naszym pojęciu nie jest jego końcem. Wszakże moc czarcia „z-pekła rodem”. Zatem jej siła nie unicestwiona. Zatem nie przekreślony „fach” dyabelski, jego „sens i cel”.

Czyliż zatem miało być jak w „Młocie” — „da capo al fine”: na ziemi wieczna pioska lalek — taneczników według reżyserji szatańskiej a do-piero w ostatniej chwili ratowanie się słowami „pacierza odruchowego”? Nie byłoby to najgorsze-

Bezczelność bandytów krakowskich dosięga szczytu!

Znowu dwa napady rabunkowe.

(t) Bezczelność bandytów krakowskich w ostatnich czasach przechodzi wszelkie możliwe granice. Bandyci nie przebiegają w środkach i nie krapują się zupełnie okolicznościami, wśród których dokonywują swych operacji. Dzień czy noc, wszystko to dla nich jedno, bo policja i tak jakby nie istniała.

Ciekawy fakt tego rodzaju zanotowały ostatnio kroniki policyjne.

Oto onegdaj w południe do mieszkania p. Wiktorji Biegeleisenowej na Podgórzu włamał się jakiś osobnik i splądrowawszy mieszkanie zabral wielką ilość srebra stołowego, zegarek złoty oraz biżuterję.

WARTOŚCI PRZESZŁO PÓŁTORA MILIONA MAREK.

Opłyszek, zabrawszy łup zamierzał się ulotnić. W momencie jednak, kiedy wychodził z drzwi, spoikał się oko w oko z nadchodzącą właścicielką mieszkania p. Biegeleisenową.

Zaskoczony tem bandyta nie stracił rezonu, lecz dobywszy błyskawicznie rewolweru zagroził nim p. B. wśród następujących słów:

„NIE KRZYCZ, BO CIĘ ZASTRZELĘ!”

Po tych słowach bandyta pchnął silnie ofiarę, tak, że p. B.

STRACIWSZY PRZYTOMNOŚĆ, UPADŁA NA ZIEMIĘ.

Wówczas napastnik, korzystając z oszołomienia właścicielki mieszkania, umknął, unosząc z sobą zrabowane przedmioty.

Dopiero wczoraj udało się organom policyjnym w Krakowie po dwudniowych poszukiwaniach ująć sprawcę zuchwałego napadu w osobie: Stefana Chmielea.

Chmiel jest znanym bandytą na bruku krakowskim i był już parokrotnie skazany na więk-
sze kary za różne przestępstwa.

Jak się dowiadujemy, Chmiel ma być postawiony przed sądem gdańskim.

Drugiego napadu rabunkowego dokonano wczoraj wieczorem około godziny 6 w ul. Wielopole.

Na przechodzącą tamtędy Jadwigę Grabowską napadło kilku opłyszaków i usiłowało wyrwać jej prowianty. Na krzyk napadniętej zbiegli się przechodnie, którzy uwolnili ją od bandytów. Napastnicy, korzystając z ciemności oraz braku policyjanta, zbiegli w niewiadomym kierunku.

537 tysięcy umierających.

F. Nansen, który — jak wiadomo — stanął na czele akcji ratunkowej międzynarodowej dla Rosyi, nadesłał do Czerwonego Krzyża następujący radiotelegram:

„Zwiedziłem Samarę i okolice. Spustoszenie okropne. W powiecie buzułuckim z 915.000 ludności — 537.000 jest bez środków żywności. We wrześniu, październiku i listopadzie zmarło 30.465 osób. Liczba umierających wzrasta tak, iż do Nowego Roku wymrze dwie trzecie ludności, o ile nie nadejdzie w porę pomoc. Na ulicach Buzułuku co rano znajdują trupy mężczyzn, kobiet i dzieci. Wiele z nich leży po parę

dni na ulicy, obgryzane przez psy. Na cmentarzu widziałem górę z trupów — po większej części dzieci; większość z nich była naga, gdyż pozdejmowaną z nich odzież.

Na zapytanie o liczbie przywożonych codziennie nieboszczyków, grabarz odparł, że nie może odpowiedzieć, gdyż trupy przywożone są „hurttem”, bez liczenia.

Nie sposób opisać, jak wyglądają setki dzieci — skóra i kości. Tak samo wyglądają ich głodne matki. Mężczyźni są nieruchomi, spoglądają tępo i beznadziejnie. W innych częściach gubernii samarskiej jest podobno jeszcze gorzej.

Złodzieje w roli detektywów.

Z Kowla donoszą:

Na stacji kolejowej w Kowlu usiłowało wejść do wagonu II. klasy dwóch podejrzanych osobników, których zatrzymał konduktor pociągu, ale oni oświadczyli, że są „detektywami” policyi i muszą obserwować walizkę pewnego jegomościa, który w tym właśnie siedzi przedział.

Ale gdzież jest w takim razie całkowite zwycięstwo Duszy, gdzież jest Postęp i pochód Ducha ku sferom wyższym, doskonalszym? Wydaje mi się że na tym punkcie jest pewna niedociągnięta.

Zresztą pewnego rodzaju niedociągnięcia występują także w formie, zarówno w prześadowaniu figur i stów allegorycznych, jak też czasami w języku i wierszu. Na bogu wiersz jest przepyszną. Jak potok górski, rozpryskuje się hańbą i oświe-
tleniem, dzwoniąc melodyjną różnorodną rytmem: bal-
lady, tryoletu, ronda czy rondinetta. Tu w ów-
wczasie poniesiony zwycięstwem zwycięzcy p. często-
chowszczyzna, tu i ówdzie wchłonie w siebie jakąś
pośpolitość, omal banalność.

A może to właśnie obok siebie nie zawsze współmiernych wartości artystycznych ma uspra-
wiedliwiać obrona forma groteski, podniesiona do
potęgi przez umiarkowane zastosowanie techniki
ekspresjonizmu?

Ponijając jednak usterki czy niedociągnięcia, przynajmniej trzeba, że z całego bije jeśli nie stru-
mień czystej piękności, to w każdym wypadku
strumień czystej krwi, o której marzył (trawes-
tując Krasniewskiego) Wyspański, a którą drga
szlachetne serce Poety, spragnione dźwignąć czło-
wieka z dzisiejszego bagna ku sferom Wielkiego
Idealu.

Mam to przekonanie, że jednak w dużej mie-
rze uda się pocie osiągnąć zamierzony cel „pre-
rabiania (choćby w minimalnym stopniu) zjad-
czy chleba w aniołów”. Pomogli mi w tem
wielu wszyscy współtwórcy wystawienia „Stra-
snych dzieci”: na scenie: więc główny reżyser
i zastępca inżyniera dyrektor Trzciński, więc
twórca nowoczesnych pomysłów dekoracji oraz
prześlicznych kostymów p. Iwo Gall, więc wresz-
cie aktorzy, którzy ze swą „królewską” trójką
na czele (pp. Szymborski, Kaciaka i Białkowski)
wszyscy bez wyjątku dali słuchaczom prawdziwy
koncert muzyki słowa i gry scenicznej, świetnie
zsfrojonej z charakterem oryginalnej sztuki.

Zastępca.

W drodze usiłovali oni zawrzeć znajomość z właścicielem „podejrzanej” walizki.

Gdy pociąg ruszył ze stacji Rembertów w kie-
runku Warszawy, właściciel „podejrzanej” wa-
lizki, p. Maryan Kowalski, zasnąwszy na chwi-
lę, gdy się obudził, ujrzał jednego z tych wła-
śnie osobników, wyskakującego z jego walizką
z pociągu, drugi zaś zamierzał uczynić to samo.

Silnym chwytem Kowalski zatrzymał drugie-
go osobnika i na dworcu wschodnim oddał w
ręce policyi.

Pomysłowym „detektywem” okazał się Stefan
Rys-Majer, aktor kabaretowy z Bytomia. Zbieg-
łym z walizką skradzioną Kowalskiego był —
według zeznań „detektywa” — Feliks Morawski,
żołnierz zdemobilizowany.

W walizce była garderoba i bielizna wartości
300 tysięcy marek.

Rys-Majer posiadał przy sobie bilety wizytowe
z napisem: Stefan Rys-Majer — szef detektywów
państwowych. Osadzono go w areszcie.

Kradzież dynamomaszyny w lwowskiej radiostacji

W nocy z 20 b. m. skradzione dynamomaszynę
lwowskiej radiostacji. Przypuszczalnie kradzie-
ży tej dopuścili się żołnierze.

6 miesięcy więzienia za rozcieńczenie mleka.

Warszawa miała onegdaj bardzo sensacyjną
sprawę „aprowizacyjną”. Przed sądem pokoju,
w drugiej już instancji, stał dyrektor Zle-
niańskiego Towarzystwa mleczarskiego, Jan
Wardziński, aresztowany za dostarczanie ludno-
ści rozcieńczonego względnie odfuszczonego
mleka.

Sąd uznał winę p. Wardzińskiego za dowie-
dzioną i skazał go na sześć miesięcy więzienia.
P. Wardzińskiego wypuszczono na razie na wol-
ność za złożeniem miliona marek kaucyi.

Pożar mostu kolejowego na Wiśle.

(t) Wczoraj nad wieczorem obiegły miasto po-
głoski, że pali się most kolejowy na Wiśle. Po-
głoski okazały się o tyle prawdziwymi, że w pio-
mieniach stanął drewniany chodnik, biegnący
wzdłuż szyn, a służący do przejścia dla drożni-
ków kontrolujących żelazny most.

Oddział podgórskiej straży pożarnej zawezwa-
ny na miejsce, po krótkiej akcji ogień zlokaliz-
zował.

Ogień powstał prawdopodobnie od spadających
płonących węgli z przejeżdżającej lokomotywy.

Most obstawiono strażą kolejową, by nie dopu-
ścić do wypadków, jakie mogłyby się wydarzyć
przy przechodzeniu przez zapalony chodnik.

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj po raz
ostatni przed świętami dostępne dla publiczności
przedstawienie „Strasznych dzieci”. Pierwsze bo-
wem zakupiło Słow. „Nuza”. Następne powtórze-
nie „Strasznych dzieci” odbędzie się we wtorek 27
bm. W sobotę teatr zamknięty. Świąteczny reper-
tuar przyniesie „Betlejem” dwukrotnie tj. w nie-
dziele i w poniedziałek popoł.

MIEJSKI TEATR OPERA I OPERETKA. W dzi-
siejszej premierze arcywesołej operetki Kolla „Ba-
ron Kimmel” wystąpią w głównych rolach pp. Ha-
rasimowicz, Leszko, Zelska, Pofeński, Młnowicz,
Reverasewski, Karasiński i inni. Ponadto ukażą
się dwie nowo angażowane znakomite siły p. Han-
ka Ordonówna i p. Józef Winiarski. W popis-
owych rolach Zofii studentki względnie włocegi
Skowronka. Operetkę reżyseruje p. Winiarski. Tańce i
ewolucje układu baletmistrza p. Cesar-
skiego. „Baron Kimmel” powtórzy będzie w
piątek 23 bm.

Z TEATRU „NOWOŚCI”. Dziś we czwartek
wznowie „Kapłanki ognia”. Operetka ta cie-
szyła się dotychczas niebywałym powodzeniem. Ju-
tro w piątek na ostatnie przedstawienie przed
świętami dana będzie piękna i melodyjna opre-
tka „Słowik hiszpański”. Repertuar świąteczny
zapowiada cieszące się największym powodzeniem
operetki. Bilety już do nabycia w handlu p. Ru-
dnickiego. W przygotowaniu wesoła, pełna komi-
cznych postaci operetka-wodewil „Urszula” z pp.
Czernekówną i Pylarską w głównych rolach. Mu-
zyka Dostala. Premiera przypada na czwartek 29
grudnia. W Sylwestra o 11 w nocy „1000 niespo-
dzianek czyli szalona noc”. Program nadzwyczajny.

LOC SYLWESTROWA PIKUSIA odbędzie się w
sobotę 31 bm. w Starym Teatrze o godzinie 9:30
w nocy. Dnia 31. bm. o godzinie 7:30 odbędzie się
„Wieczór numeru Pikusia”. W obu wieczorach
współdziałają świetni artyści warszawscy. Iwowa-
scy i krakowscy. Bilety są już do nabycia u Braci
Lipskich — Sławkowska 8.

Z TEATRU „BAGATELA”. Najbliższą premierą
będzie wystawienie sensacyjnej nowości Kistemae-
ckersa „Przeszłość bez śladu...” w reżyserii p. We-
gierki, która wejdzie na afisz we środę 28 bm.

„STRASZNE DZIECI”. Z powodu zasłabnięcia
sprawozdawczyni teatralnej „Gońca” p. Ewy Lu-
skiny recenzje z ostatniej premiery K. H. Ros-
tworskiego „Straszne dzieci” podajemy dopiero
w dzisiejszym numerze.

(t) **PO ZGONIE GABRYELI ZAPOLSKIEJ.** Dy-
rekcyj teatr im. J. Słowackiego wystąpiła do Lwo-
wa kondolencje z powodu zgonu Gabryeli Zapol-
skiej znakomitej autorki dramatycznej. Na po-
grzebie reprezentować będzie teatr krakowski dyr.
Czarnowski ze Lwowa b. artysta sceny krakows-
kiej. Celem uczczenia pamięci zmarłej w tych
dniach znakomitej autorki, artyści teatru J. Sło-
wackiego oraz dyrekcyj teatrów wzięcia na trumne
przyczynili po 5.000 mk. na zakupienie popiersia
względnie portretu śp. Gabryeli Zapolskiej, który
umieszczony będzie w galerii teatru J. Słowac-
kiego.

POLSKIE ZABAWKI. W porze przedświątecz-
nej kłopot mają rodzice z wyborem odpowiednich
zabawek dla dzieci. Chodzi przecież bowiem o to,
aby przeznaczona na podarek zabawka sprawiała
dziecku przyjemność i posiadała pewne walory
pedagogiczne. Zadanie to spełniają najlepiej gry
rozmowne, wydane przez firmę „Szczerbiec”, któ-
re z pewnością wyrugują u nas tandetę zagranic-
ną. Gry takie jak „Wawel”, „Podróż po miastach
polskich”, „Konik zwrzytniecki”, „Wycieczka w
Tatry”, „Obleślenie Jasnej Góry”, dostarczą dziecku
nie tylko rozrywkę, ale i korzyści dydaktyczne z na-
uki poglądowej. Podkreślić należy estetyczne wa-
lory obrazków, różniących się wydatnie od lchych
mówianek niemieckich.

(t) **CHWYTANIE WŁAMYWACZY.** Wczoraj w
reke policyi krakowskiej wpadli znani włamywa-
cze Stanisław Halifer i Władysław Wróbel. Wła-
mywacze owi dokonali całego szeregu śmiałych
włamań w Krakowie i napadów rabunkowych.
Między innymi włamali się oni na strych domu
przy ulicy Kalwaryjskiej w Podgórzu, gdzie ogra-
bili mienie kilku lokatorów.

(t) **WYRODNA MATKA.** Wczoraj aresztowała
policja Maryę Wawro, którą przed kilku dniami
porzuciła na schodach szpitala św. Ludwika 10-
dniowe niemowlę płci żeńskiej. Dziecko oddano
do szpitala, a matka oddawiono do sądu.

(t) **KIESZONKOWCY.** Podczas tandety na ulicy
Szerokiej okradli dwaj młodociani kieszonkowcy
Józefa Lorka. Są to 14-letni Antoni Szczurek i
14-letni Józef Dudziński. Kieszonkowcy zostali
przechwytyci przez publiczność i oddani w ręce
policyi.

(t) **PODEJRZANA SKORA.** Wczoraj rano odbra-
no od Józefa Matuli, noszącego przez ulicę Kar-
licką zwój skóry, z której posiadania nie umiał
się wytłumaczyć. Matula twierdził, że skórę kupił
od nieznanego woźnicy za 10.000 mk. Skóra
przedstawia wartość 60.000 marek.

(t) **ARESztOWANIE ZŁODZIEJKI.** Onegdaj aresztowała policja krakowska 28-letnią Maryannę
Skibkę, poszukiwaną już od dłuższego czasu za
kradzież garderoby wartości 100.000 marek na szko-
de p. Zofii Stolarczyk. Skibkówna garderobę sprze-
dała na tandecie.

(t) **KRAJZIEŻ Z WOZU POCZTOWEGO.** Wczoraj koło godziny 5 popołudniu nieznani sprawcy skradli z wozu pocztowego, stojącego przed budynkiem filii poczty na placu Bernardyński, wielką paczkę zawierającą obuwie. Wartość skradzionego obuwia wynosi kilkadziesiąt tysięcy marek. Za sprawcami wszczęto poszukiwania.

(t) **OBLAWA W KINIE „OPIKA”.** Z powodu częstych kradzieży kieszonkowych popełnianych podczas wyświetlania filmów w kinie „Opika” policja zarządziła tam wczoraj obławę. Podczas obławy ujęto trzech mężczyzn i kobietę, poszukiwanych już od dłuższego czasu za liczne kradzieże.

Trocki za obaleniem Pilsudskiego

„Wojska czerwone muszą obsadzić Warszawę”. — Lenin przeciwko stanowisku Trockiego. — Rozłam wśród wodzów sowieckich.

Londyn, (AW). Z Bazylei donoszą do „Daily Telegraph”, że Trocki na posiedzeniu komisarzy ludowych i Rady obrony państwa oświadczył, że Rosja sowiecka nie będzie miała tak długo pokoju z Polską.

JAK DŁUGO PILSUDSKI BĘDZIE U STERU W POLSCE

i jak długo oficerowie francuscy będą w Warszawie.

Zdaniem Trockiego będzie

ARMIA CZERWONA ZMUSZONA OBSADZIĆ NA PEWIEN CZAS WARSZAWĘ.

Twierdzi on, że jakkolwiek Lenin nie podziela jego zdania, to wiosna jednak wykaże słuszność jego poglądów. Trocki uważa, że obalenie Pi-

sudskiego i obsadzenie Warszawy niema tendencyi imperialistycznej (?).

Lenin i Czerwini wystąpili energicznie przeciw wywodom Trockiego i jego awanturniczym zamiarom. Lenin oświadczył, że gdyby rząd sowiektów poszedł za radą Trockiego, straciłby zaufanie tak w Rosji, jak i zagranicą, a w Rosji powstałby chaos groźny dla sowiektów. Rząd sowiecki pragnie zgnieść powstanie band Petlury, przeciwnym natomiast jest stanowczo wojnie z Polską.

Przy głosowaniu, które odbyło się potem, uzyskało zdanie Lenina większość. Trocki opuścił niezadowolony zgromadzenie w towarzystwie swego sztabu.

Nieprzejednani „hajdamacy”

Rozłam wśród Ukraińców galicyjskich.

Lwów (tel. wł.). Jak wiadomo, odbył się we Lwowie niedawno tajny międzypartyjny zjazd ukraiński. Na zjeździe tym przyszło do poważnego rozłamu.

Część rozważniejszych działaczy ukraińskich występowała za porozumieniem z Polską. Inna grupa radykalnych „hajdamaków” zwalczała zawzięcie plany ugodowe.

Najzagorzalej występował przeciwko zamiarom pojednania Dmytro Palij, członek tajnej or-

ganizacji bojowej ruskiej, która przygotowywała powstanie zbrojne we Wschodniej Małopolsce i zamach morderczy na Naczelnika Państwa. Palij był jednym z tych, którzy w razie nieudania się zamachu Fedaka mieli zamach powtórzyć. On to w dniu zamachu trzymał straż nad Fedakiem.

Jeden z lwowskich dzienników donosi, że Palij wiedział zawsze, kiedy policja go szuka i nawet był uprzedzany o terminie rewizji.

Czechosłowacya zawarła traktat z Austrią

Wiedeń (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych kanclerz Schober przedłożył tekst układu politycznego z Czechosłowacyą. Układ obejmuje 11 paragrafów i obowiązuje na 5 lat. Art. I. postanawia, że oba państwa zobowiązują się przeprowadzić wszystkie traktaty pokojowe. W art. II. obie strony poręczają sobie nietykalność swych terytoriów i zapewniają pomoc polityczną i dyplomatyczną. W art. III. obie strony zobowiązują się do neutralności na wypadek, gdy jedna z nich będzie zaatakowana i będzie musiała się bronić. Art. IV. określa, że obie strony zobowiązują się nie tolerować na swym terytorium istnienia organi-

zacji politycznych lub wojskowych, skierowanych przeciwko drugiej stronie. Nadto obie strony zobowiązują się przeciwdziałać przywróceniu dawnego regimu. Art. V. powiada, że Czechosłowacya zawiadomi rząd austriacki o traktatach politycznych i gospodarczych, zawartych przez nią z Jugosławią, Rumunią i Polską i na odwrót rząd austriacki zawiadomi Czechosłowacyę o analogicznych traktatach. Dalej art. VII. przewiduje, że w kwestiach spornych obie strony odwołają się do stałego trybunału międzynarodowego. Art. VIII. określa, że obie strony nie zawrą z żadnym państwem układów sprzecznych z postanowieniami układu niniejszego.

Wybuch rewolucji w Portugalii

Londyn (PAT. W. D. K.). Wedle najnowszych wiadomości z Portugalii, wybuchła tam ponownie rewolucja. Przyszło do starć nad rzeką Ta-

go. Szpitale są pełne rannych. Nowy gabinet zmuszono do ucieczki.

Burzliwy przebieg konferencji londyńskiej

Przedmiotem sporu sprawa Niemiec i Rosji. — Wyzywające oświadczenie rządu sowiektów.

Londyn (AW). Korespondent londyński „Neue Freie Presse” donosi, że wczorajsza konferencja Brianda z Lolydem Georgem miała podobno przebieg burzliwy. Zapatrywania obu mężów stanu były sprzeczne tak w sprawie spłat niemieckich rat reparacyjnych, jako też i w sprawie rosyjskiej. Sprawy te obydwie postanowili obaj premierzy odesłać do komisji rzeczoznawców.

Zdaniem „Neue Freie Presse” sprawę rosyjską

skomplikowało mocno oświadczenie rządu sowiektów, że współdziałanie Rosji sowieckiej z państwami zachodnimi zależnem będzie od wypełnienia następujących warunków: 1) podjęcia stosunków dyplomatycznych z rządem sowiektów; 2) zaniesienie agitacji antysowieckiej. (Doniesienie powyższe należy przyjąć z wielką rezerwą. Red.).

Anglia za zwołaniem konferencji międzynarodowej

Londyn (PAT. Ag. Havasa). Dzisiaj przed południem kontynuowali Briand i Lloyd George badania zagadnień, dotyczących odbudowy Europy. Ze strony angielskiej skłaniają się do poglądu, że należy zwołać międzynarodową konferencję, na której byłaby zastąpiona wielka i ma-

ła ententa, tudzież wszystkie dawniej nieprzyjacielskie państwa, następnie Rosja i państwa neutralne europejskie. Uważają za możliwe, że Briand zgodzi się na to pod określonymi zastrzeżeniami, w szczególności co do pełnego utrzymania zobowiązań finansowych niemieckich.

Stan rokowań górnośląskich

Enuncyacja pełnomocnika rządu niemieckiego.

Katowice, (PAT). Dzienniki niemieckie poma-

ne podają, że wczoraj odbyła się konferencja prasowa w sprawach rokowań górnośląskich.

Sekretarz stanu Lewald w dłuższym wywodzie wskazał, że

ROKOWANIA DOZNAJĄ PRZERWY Z POWODU ŚWIĄT.

Przerwa jest uzasadniona także tem, że w wielu komisjach prace już ukończono, niemieccy i polscy członkowie uważają za konieczne wszystkie kwestie jeszcze raz między sobą rozpatrzyć, a w pewnych sprawach

ZASIĘGNAĆ INFORMACJI U SWYCH WŁADZ.

Komisje kolejowa, pocztowa, wody i elektryczności będą obradowały dalej mimo świąt. W dziedzinie kolejowej obie strony stoją na stanowisku

PODZIAŁU KOLEI,

przyczem powstały pewne trudności. Po stronie polskiej na G. Śl. sku po podziale nie da się jednak utrzymać ruch kolejowy, jeżeli nie będzie specjalnego układu w sprawie urzędników kolejowych. Mówca stwierdza, że choć ta kwestya nie jest jeszcze wyjaśniona, polscy delegaci okazują gotowość do zawarcia nie tylko układów gospodarczych, ale i innych specjalnych na czas przejściowy.

O RUCHU POCZTOWYM

w decyzji genewskiej jest mowa tylko w jednym miejscu, mianowicie tam, gdzie wspomniano o zatrzymaniu waluty niemieckiej, jako środka płatności. Okazuje się, że w sprawie tej muszą być stosowane nowe zarządzenia, gdyż między Niemcami a Polską nie istnieją żadne układy pocztowe. Mówca stwierdza, że w razie wycofania wszystkich urzędników niemieckich pocztowych ruch pocztowy w polskiej części G. Śląska nie mógłby być utrzymany. Teraz n. p. z Niemiec do polskiej części G. Śląska wysyłanych jest dziennie 8—10 tysięcy paczek. Niemiecki zarząd pocztowy dąży do utrzymania jednolitości układu gospodarczego i pragnie zawrzeć ośobny układ w tej sprawie, i po obu stronach jest dobra chęć porozumienia. W sprawie listów z jednej części do drugiej obowiązywać będzie porto zagraniczne, wysyłanie paczek i przekazów natrafi na pewne trudności przy obliczaniu wyplat. Szczególne trudności nasręcać będzie

RUCH TELEFONICZNY,

bo przeważna część urzędników nie włada językiem polskim. Prawdopodobnie władze polskie będą zmuszone tolerować język niemiecki.

W sprawie cła porozumiano się. Postarano się, aby t. zw.

MAŁY RUCH GRANICZNY BYŁ UTRZYMANY.

W obszarze 5 klm. robotnik może zabrać ze sobą pożywienie codzienne oraz narzędzia.

Rokowania w komisji

OCHRONY MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

toczą się dalej. Ludność śledzi je z największą uwagą. Ludność niemiecka może być pewna, że delegacja niemiecka uczyni wszystko, aby ochronić skutecznie niemieckość i niemiecki rozwój kulturalny. Obecnie w rokowaniach chodzi o to, by

SZKOLNICTWO NIEMIECKIE

utrzymać w całej pełni w polskiej części G. Śląska. Utrzymanie takie może być tylko wtedy zapewnione, jeżeli będzie wolno doprowadzać stale nowe sily nauczycielskie z Niemiec do szkół. Naturalnie nauka języka niemieckiego będzie obowiązkową. Wobec tego jest konieczne, aby

NAUCZYCIELE NIEMIECCY NAJRYCHLEJ NAUCZYLI SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO.

Wspominając dalej o ochronie prasy niemieckiej zaznaczył Lewald, że dzienniki będą miały obowiązek zamieszczania za zapłatą publikacji urzędowych w języku, w którym są wydawane. Wreszcie zaznaczył Lewald, że delegacja niemiecka pozostaje w ciągłym kontakcie z ludnością niemiecką, zwłaszcza z robotnikami.

Nadzieje Niemców

Berlin (AW). W tutejszych kołach politycznych przypisują wyjazdowi Rathenaua do Londynu ogromne znaczenie. Ogólnie sądzą, że Anglia nie chce kwestyi niemieckich spłat reparacyjnych rozstrzygać bez współdziału Niemiec. Podobno Lloyd George i Horne, angielski minister finansów, postanowili dopomódz Rathenau-

owi w spotkaniu jego z Briandem i Lucharem. Widoki Niemiec nie są zbyt optymistyczne. W ka-
zdem jednak razie spotkanie Rathenaua z me-
żami stanu Francji i Anglii musi przynieść po-
wne korzyści dla Niemiec. Jest rzeczą możliwą,
że Rathenau zostanie zaproszony do wzięcia u-
działu w konferencji londyńskiej. Stanie się to
prawdopodobnie w tej formie, że Rathenau bę-
dzie udzielał na niej pewnych wyjaśnień w spra-
wie obecnego położenia Niemiec.

Niemcy muszą dług zapłacić

Londyn (AW). „Daily Mail” donosi, że Briand
oświadczył, iż Niemcy muszą zapłacić swój dług
reparacyjny. Bankructwo Niemiec wprowadziło-
by Francję w niezwykle trudne położenie. —
Briand zarzucił Niemcom fakt, że nie starają się
uporządkować swoich finansów, przyczem dodał,
że dziwi się, iż dotychczas rząd niemiecki nie po-
ciągnął bogatych przemysłowców do wzięcia od-
powiedniego udziału w ciężarach reparacyjnych
Niemiec.

Polska prowadzi politykę zagraniczną Gdańska

Wyjaśniające pismo gen. Hackinga.

Gdańsk. (PAT). Prezydent senatu gdańskiego
zwrócił się do Wysokiego Komisarza Ligi naro-
dów w Gdańsku gen. Hackinga z prośbą o wy-
danie orzeczenia w kwestyi prowadzenia przez
Polskę spraw zagranicznych wolnego m. Gdań-
ska. Gen. Hacking uczynił tej prośbie zadość.
Odnosne pismo Hackinga powiada między in-
nemi:

Polska — pisze gen. Hacking — musi zatrzy-
mać nadal swobodę pod względem prowadzenia
własnych interesów zagranicznych, nawet w

tym wypadku, gdyby one nie były zgodne z za-
graniczną polityką Gdańska. Mojem zdaniem
jest równocześnie jasne, że art. II. konwencji
polsko-gdańskiej nie uprawnia rządu polskiego
do zmuszania Gdańska do prowadzenia takiej
polityki, która byłaby sprzeczna z życzeniami
Gdańska i jego pomyślnością jako wolnego mia-
sta. Gdańsk jednak nie może prowadzić sam
swojej własnej polityki zagranicznej i zamiast
niego uczynić to musi Polska.

Ruch giełdowy.

Lwów (PAT) Giełda lwowska. Ruble carskie po
100: 300. 500. Ruble dumskie tysiączki 30. Franki
francuskie 230. 240. Franki szwajcarskie 550. 600.
Funt sterlingi 12500. 13000. Dolar amerykański
2875. 2975. Dolar kanadyjski 240. 250. Marki nie-
mieckie po 100: 1650. 1750. po 100: 1550. 1650.
Korony austr. 0'45 0'55 0'50.

Dewizy: Londyn 12500. 13000. Paryż 230. 240. tran.
250. 242. Zurych 550. 600. Praga 37.39. Wiedeń 0'45.
0'55. Berlin 17. 18. 17'50. Nowy Jork 2850. 2950.

Wiedeń (PAT) Kurs dewiz. Amsterdam 213'50
Zagrzeb 2172. Belgrad 8090. Berlin 3497. Bruksela
4480. Budapeszt 938'50. Chrystiania 99975. Kopen-
haga 120075. Londyn 24690. Medyolan 22690. Ma-
dryt 86460. Nowy Jork 5873. Praga 46480. Praga
7997. Sztokholm 144470. Warszawa 206. Zurych 114625.
Dolar 6795. Marki niemieckie 3497. Francuskie
45390. Polskie 199. 201. Czeskie 7972. Węgierskie
98750.

Praga (PAT) Kurs dewiz. Berlin 42'60. Warsza-
wa 2'90. 3. Marka niemiecka 42'60. Marka pol-
ska 2'20. 2'80.

Budapeszt (PAT) Dzisiaj notowane marke pol-
ska oficjalnie 18 i pół. 19 i pół.

Berlin (PAT) Kurs dewiz: Dolar 170'30. Belgij-
skie 1318'30. Funt 730'25. Włoskie 771. Polskie
6. Czeskie 232'5. Austr. stemp. 3'15. Szwajcarskie
3357'50. Sztokholm 4555'55. Londyn 731'75. Nowy
Jork 172'82. Paryż 1393'60. Szwajc. 3365'60. Wied.
stemp. 3'58. Budapeszt 2627.

Zurych (PAT) Końców kursa dewiz. Berlin 3'05
Holandia 138'50. Nowy Jork 515. Londyn 21'58. Pa-
ryż 41'55. Medyolan 23'45. Bruksela 39'85. Kopen-
haga 105'50. Sztokholm 128. Chrystiania 80'50. Ma-
dryt 70'25. Buenos Ayres 170. Praga 6'85. Budapeszt
0'80. Zagrzeb 2'05. Warszawa 0'17. Wiedeń 0'20.
Austr. stemp. 0'10.

Zurych (PAT) Szwajcarski Bank Związkowy
notował markę polską 0'18. 0'19

Giełda krakowska z 21 grudnia

Waluty i dewizy.	Waluta markowa				
	Główna (banknoty)		Cena, przelicz. i waluty		
	Kupno	Sprzedz.	Kupno	Sprzedz.	Transakcja
Dolary St. Zjed.	2700—	2900—	2700—	2900—	—
Franki franc.	225—	245—	230—	250—	—
„szwajc.	—	—	—	—	—
Funt szterlin.	—	—	—	—	—
Marki niemiec.	16—	17—	17—	18—	17 80
Korony austr.	—48	—52	—48	—52	0 50
„czesko-sl.	35—	37—	37—	39—	38 50

Akcje bankowe.

Bank Przemysł. I—V em. 600— 700—
Bank Hipoteczny 950— 1000—
Bank Małopolski 725— 775—
Ziemski Bank Kredyt. 800— 650—
Powszechny Bank Kredyt. 350— 400—
Bank Z. dla Kresów, Łańcut 800— 700—

Akcje tow. handl. i przem.

	ofiat.	żądano	Transakcja
P. T. H. I—IV em. 600— 700— 655—			
„Elabor”—L. J. Borkowski 250— 300—			
„Imper”— 1050— 1250— 1200—			
„Polski Glob” 500— 350—			
C. Hartwig, Poznań 3200— 5500—			
Zeglina Polska 2000— 2200—			
Zieleniewski—III em. 1100— 1300—			
H. Cegielski, Poznań 2800— 3000—			
Warsz. Parowozy I—II em. 300— 900—			
„Lemiesz” 900— 1100—			
„Trzebinia” I—IV em. 7800— 8200—			
„Pocisk” 7400— 7800—			
Automotor 5200— 5500— 5400—			
Portland-Cem. Szczakowa 1600— 1800—			
Górka 1300— 1400—			
Sieradz 1030— 1125—			
„Pezel” 5200— 5400—			
„Maszyny Trzebinia” 2500— 2700— 2800—			
„Krakus” IV em. 2900— 3100—			
Porcelana Cmielów			
Fabr. cukru w Chodorowie			

Zajęcie dewiz i walut w Austrii

Wiedeń. (PAT) Na wczorajszym posiedz. Zgroma-
dzenia narod. zgłosił minister skarbu projekt usta-
wy, mocą którego będzie w Austrii zaprowadzony
obowiązek meldunkowy dla walut i dewiz zagra-
nicznych. Ustawę natychmiast po wniesieniu prze-
słano senatowi, który w przeciągu krótkiego
czasu ustawę tę przyjął. Przypuszczają, że dzisiaj
wejdzie ona w życie.

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie
bezpłatnie w Administracji. Kraków, Dunajewskiego 7.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń otwarty od godz. 9—1 i od 4—7.
Ceny ogłoszeń umieszczone są w nagłówku.

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

Fabryka Portland Cementu w
byłej Kongresówce poszu-
kuje chemika ze znajomością
fabrykacji cementu. Oferty
pod „PORTLAND” do Rekla-
my Polskiej, Warszawa, Ja-
sna 10. 5958

Wytwórnie obuwia poszukuje
zastępcy w Krakowie za
wysoką prowizją. Warszawa,
Zórawia 47—14 Arkuszewski.

Młody technik budowlany, do-
bry rysownik, biegły w ob-
liczeniach, potrzebny zaraz.
Zgłoszenia do Administracji
Gońca Krak. pod „Rysownik”.

Wielkość przedsięwzięcia prze-
mysłowe w Krakowie po-
szukuje biegłego korespon-
denta gospodarstwa i angiel-
skiego. Warunki bardzo do-
bre. Zgłoszenia pisemne wła-
śnie do Adm. „Gońca
Krak.” pod „Spółka akcyjna
F. P. O. T.” 5812

Pannę piszącą biegle na ma-
szynie ze znajomością je-
zyka polskiego i niemieckie-
go w słowie i piśmie poszu-
kuje wielkie przedsiębiorstwo
Zgłoszenia do Adm. „Gońca
Krakowskiego” pod „Przed-
siębiorstwo” 5740

POSAD SZUKAJA

Posiadając lokal biurowy w
śródmieściu, kukumilio-
nowy kapitał, rutynę han-
dlową, poszukuje zastępcy
poważnych firm na pensję
lub prowizję. Arkuszewski,
Warszawa, Zórawia 47, mie-
szkanie 14. 6049

Ekspedientkę z działu gale-
teryjnego w średnim wie-
ku poszukuje odpowiedniej
posady. Zgłoszenia listowe
pod J. E. do Administracji
Gońca. 6201

Panna z ukończoną szkołą
handlową, pisząca na ma-
szynie, znająca język niemie-
cki, francuski i angielski, po-
szukuje odpowiedniej posady.
Zgłoszenia do Adm. „Gońca
Krak. pod Rutynowane alfa. 6114

Biuralistka poszukuje raz-
em posady. Obojętnie jaka.
Łaskawe zgłoszenia do Adm.
Gońca Krak. pod L. 23943

UZOŁNIIONA KRAWCZYNI z za-
graniczną praktyką, bar-
dzo dobrym kro-em, szykiem
i gustem wykonuje najeleg-
antsze fasony, a także prze-
rabia z najstarszych sukien
i kostymów na najświeższe
fasony. Poszukuje prywat-
nych domów. Zgłoszenia do
biura „Prasa”, Karmelicka 16
pod „Krój”. 5864

Pani z kilkuletnią pra-
ktyką poszukuje posady
ekspedycy w składzie żywn.
lub delikatesów zaraz lub póź-
niej. Zgłoszenia do Admini-
stracji pod A. S. B. 6208

SPRZEDAZ

FORTEPIAN pierwszorządnej
marki okazynie do sprze-
dania. Wiadomość: Instytut
muzyczny św. Anny 2, kan-
celarya. 6085

Do sprzedania: Dwie pary por-
tyer w bardzo dobrym ga-
tunku i dobrym stanie. Zgło-
szenia Sobieskiego 6, III. p.
wprost od godz. 4—5 popoł.

Ręczna maszyna do cięcia tek-
tury (Kreisschere) z urzą-
dzeniem do robienia rysów
dla pudełek (Ritzvorrichtung)
jest okazynie do sprzedania.
Oferty Biała obok Bielska, ul.
Sienna 4, Diwin. 6156

SPRZEDAM TANI: sukienkę
granatową plisowaną nową
za Mk. 8000— 2 pary bucików
damskich nowych Nr. 37, che-
ro Mk. 7000— Nr. 38 boks
Mk. 3000— Nowe buciki,
cała boksowa Nr. 36, Mk. 6000—
Półbuciki Nr. 36, Mk. 4000—
i szarą sukienkę nowy bez reko-
wów za Mk. 5000— Wiado-
mość: Berka Józsefowicza 18,
IV. p. ofic. 5902

KUPNO

Kupię dwa stoliki na kwiaty,
ewentualnie kosz niewiel-
ki na pomieszczenie wazoni-
ków. Zgłoszenia do Adm.
„Gońca” pod „Kosz”. 6008

Kupię warsztat tokarski me-
chaniczny. Zgłoszenia do
Adm. Gońca pod „Tokarnia”.

KUPIĘ WIELKIE LUSTRO at-
ujące. Zgłoszenia do Adm.
„Gońca” pod „Lustro” 5902

MATRYMONIALNE

Pragnę koniecznie poślubić
porządną osobę mającą du-
żę ładną włosy. Odpowiadam
do miesiąca. „Ideolog”, Biuro
ogłoszeń Scherera, Lwów, Pa-
sz Hausmana. 6152

Starszy kawaler pragnie tą
drogą poznać w celu ma-
trymonialnym pannę lub
wdowę odpowiednią wiekiem,
inteligentną, sympatyczną,
zdrową, prawego charakteru.
Wyznanie rzecz obojętne.
Zgłoszenia pod „Rolka” Kra-
ków poste-restante 610 w na-
pocztę 6155

Gospodarną pannę nieposła-
kowaną przeszłości poszu-
kuj starszy zamożny pan. Do-
kładne propozycje do „Gońca”
pod „dożywotnie”. 6157

MAŁODA, przystojna i symp-
tyczna panienka pragnie
poznać inteligentnego mę-
czyznę o szlachetnym charak-
terze w celu wspólnej wymia-
ny myśli. Zgłoszenia pisemne
pod „Wzajemność” do Adm.
Gońca. 6300

Inteligentna osoba po-
szukuje towarzystwa bar-
dzo wesołego w Zakopanem
na miesiąc styczeń. Zgłosze-
nia do Adm. Gońca pod
„Towarzystwo”. 6300

ROŻNE

FILATELIST! Kupujemy zbior-
y, znaczki pojedyncze pol-
skie i obce. Numery okazowe
prospekty związkowe „UNII”
za nadesłaniem Mkp. 100.
Redakcja „FILATELISTY”,
Lwów, ul. Zielona 1. 30.

Akademik udziela koresponden-
cji. Zgłoszenia do Adm. pod
Akademik. 6210

KOZY szwajcarskie, Króliki,
golebie rasowe, psy, uprze-
daje Zakład „URUB” Kraków,
Hotel Saski, Wypycha arty-
stycznie, ptaki i zwierzęta.

ZGUBIŁO kartę wojskową na
nazwisko Stanisław Kosafi
ze Szczurowej, którą nie-
ważniam. 6154

UNIEWAŻNIAM dokumenta
wojskowa na nazwisko
Berkowicz Józef. 6159

SKRADZONO papiery wojsko-
we (wraz z pieniędzmi) na
nazwisko Józef Sitek w Dwo-
rach koło Oświęcimia, ostat-
nio służył w 12 p. d. w Wa-
dowicach. 6158

Najtańsze podarki na Gwiazdkę!

Dwie sensacyjne powieści II. wydanie

1. **Tajemnice Sahary** Piotra Benoit,
romantyczna, fantastyczno-przyrodni-
cza powieść, nagrodzona przez Aka-
demię Francuską.

2. **Człowiek, który wrócił z tam-
tego świata** M. Leblanc'a, romans
wstrząsający grozą tragicznych zdarzeń,
przedstawiający zjawiska ze świata
medyunizmu i spirytyzmu.

II. wydanie obu powieści na wyczerpaniu

Jak długo zapas starczy, przesyła Administracja
„Gońca Krakowskiego”

obie wymienione powieści
za cenę premiową

Mk 200—

(Już z kosztami przesyłki pocztowej).

Należytość należy uiścić z góry.

Dla P. T. Prenumeratorów „Gońca Kra-
kowskiego” wyjątkowa cena **Mk 150.**

HEBLARKE 3 stronna, parkietniarka, do-
starczy okazynie ze składów
„PION” — Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 5885

PODARKI GWIAZDKOWE

„PRZEMYSŁAWKA” 6106

„PRZEMYSŁAWKA KWIATOWA”

PERFUMY: „BOBOLA” — „ANTIQUE”.

Nowości! PERFUMY I PUDER „MARYLA”

zapach miły, trwały i intensywny

HENRYK ŻAK — POZNAŃ

Fabryka perfum i kosmetyków.

**MASKI
WARSZAWA**
Niska 16 m. 3. 6153

HURTOWNY SKŁAD

zapalniczek, kamieni do
tychże, latarek kieszon-
kowych, baterii oraz
żarówek. 5988

Leopold HUTTRER
Kraków, ul. Grodzka 43.

Kto nadeszle **300 Mk**

otrzyma: 6010

1 mydło toaletowe,
1 flaszeczkę perfum,
1 tubę kremu,
1 proszek do mycia głowy,
1 proszek do zębów.

Leserkiewicz i Ska
Kraków, pl. Szczepański 2.

Każdą ilość

6040

PAPY DACHOWEJ

w trzech gatunkach

smoły destylowanej z węgla kamiennego
PORTLANDCEMENT

Ofiaruje do natychmiastowej dostawy

WŁADYSŁAW LEWANDOWSKI

FABRYKA PAPY I DESTYLACJA SMOŁY
TCZEW (Pomorze).

SIANO I SŁOMĘ PRASOWANĄ

najprzedniejszych jakości w całowagonowych ładunkach
dostarcza 6122

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY
„MOSPOL” Sosnowiec.

Z powodu wyjazdu

Udziały „Stolarnia Bienczyce”

bez względu na cenę zaraz do sprzedania.
Zgłoszenia listowne do biura reklamy „Prasa”,
Kraków, Karmelicka 16. 5982

Już ukazała się w handlu nowa serya

GIER TOWARZYSKICH

Krakowskiej Wytwórni „SZCZERBIEC”

Najpiękniejsze z nich są: „Konik zwierzyński”,
„Podróż po miastach polskich”, „Derby warszaw-
skie”, „Rzutka”, „Loteryjka obrazkowa”, Loteryjka
liczbowa”, „Obłężenie Jasnej Góry”, „Wycieczka
w Tatry” i inne. -- Do nabycia we wszystkich księ-
garniach i handlach zabawkowych. 6162

SIANO koński, suche, zdrowe wagonowo w wię-
kszych ilościach sprzedaje Dom Handlowy

„ENERGIA”, Kraków

Grodzka 51. Telefon 13-51 6089

Dostawa natychmiastowa. -- Dostarcza się
również dla Wojsk. Zakł. Gospodarczych.

Okazyjnie do sprzedania:

otomany, kanapki rozkładane, łóżeczka
dzieciece, wózki. 6160

Przyjmuje się wszystkie roboty tapicerskie.

PRACOWNIA TAPICERSKA

J. Piechowicza, ul. Mikołajska 7.

Folwark 200 morgów

blisko Lwowa, z całym inwentarzem z powodu wyjazdu
zaraz do sprzedania. Zgłoszenia: Biuro ogłoszeń Sokołow-
skiego i Ski, Lwów, Jagiellońska 7, pod „Folwark”. 6186

OLEJ LNIANY po 500 Mk. za kilo

OLEJ RZEPAKOWY po 525 Mk. za kilo

loco stacya załadowania (Poznańskie) sprzedaje
w większych ilościach 6081

Dom Handlowy, Poznań, Wodna 13.

KUKURUDZY

pszenicy, żyta, owsa, jęczmienia,
fasoli, grochu oraz siana

dostarcza

6082

„POLIMEX”, Polski Związek Handlowy

Centrala: Lwów, plac Maryacki 5.

Telefon 293, Adres telegraficzny „POLIMEX”, Lwów.

Towarz. Akcyjne C. HARTWIG

w Krakowie

6097

poszukuje do składów swoich

stróży nocnych.

Poszukiwani ludzie trzeźwi, sumienni i z do-
brej rekomendacją. Reflektanci mogą
się zgłaszać w godzinach urzędowych
w biurach firmy Rynek Główny 46, I. p.

POLSKO-AMERYKAŃSKI

BANK LUDOWY S. A.

W KRAKOWIE

POLECA

SWÓJ KANTOR

PRZY UL. DUNAJEWSKIEGO 9, I. P.